

Комітет Верховної Ради України з
питань правоохоронної діяльності

Рішення Комітету щодо
експертного висновку до
законопроекту № 11079-1

Згідно зі статтею 93 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до предмета відання і за дорученням Голови Верховної Ради України, Комітет для підготовки експертного висновку щодо відповідності вимогам антикорупційного законодавства, розглянув проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального, Кримінального процесуального, Кримінально-виконавчого кодексів України та інших законів України щодо запровадження інституту умовно-дострокового звільнення осіб від відбування покарання для безпосередньої їх участі у обороні країни, захисті її незалежності та територіальній цілісності» (реєстр. №11079-1), поданий народними депутатами України Шуляк О.О., Іонушасем С.К. та іншими народними депутатами України.

Проектом Закону, відповідно до пояснювальної записки, пропонується визначити правові та організаційні засади залучення до військової служби громадян, яким призначено покарання за вчинення злочинів у вигляді обмеження волі або позбавлення волі.

У проекті Закону виявлено окреме положення, що містить корупціогенний фактор, яке має бути доопрацьовано при підготовці законопроекту до другого читання.

Так, нова стаття 81-1 Кримінального кодексу України дозволяє уникнути відбування покарання особами, засудженими за вчинення корупційних кримінальних правопорушень, кримінальних правопорушень пов'язаних з корупцією, у тому числі вчинених вищими посадовими особами.

Вказаною нормою визначено перелік злочинів, за якими засуджених не можна буде звільнити умовно-достроково для проходження військової служби за контрактом. Це злочини проти основ національної безпеки України, умисне вбивство двох або більше осіб, або поєднане із згвалтуванням або сексуальним насильством, а також злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості, злочини пов'язані з тероризмом, порушення правил безпеки дорожнього руху

або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами в стані сп'яніння. Проте корупційних кримінальних правопорушень, кримінальних правопорушень пов'язаних з корупцією, у тому числі тяжких та особливо тяжких серед наведеного переліку немає.

Такий підхід нівелює зусилля держави у боротьбі з корупцією та не сприятиме забезпеченню невідворотності відповідальності за вчинення корупційних кримінальних правопорушень та кримінальних правопорушень пов'язаних з корупцією.

Також запропонована редакція вказаної норми суперечитиме зобов'язанням України для вступу до ЄС та рекомендації Європейської комісії, що міститься у висновку щодо заявки України на членство у ЄС щодо «посилення боротьби з корупцією, зокрема на високому рівні, шляхом активних та ефективних розслідувань, а також забезпечення належної динаміки судових справ та винесених вироків».

Тому з метою усунення ризиків уникнення покарання особами, які засуджені за вчинення корупційних кримінальних правопорушень, кримінальних правопорушень пов'язаних з корупцією, у тому числі тяжких та особливо тяжких, вказану норму нової статті 81-1 цього Кодексу слід доопрацювати до другого читання включивши зазначені злочини до переліку злочинів, за вчинення яких особи не підлягатимуть умовно-достроковому звільненню для проходження військової служби.

Керуючись положеннями пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», статті 55 Закону України «Про запобігання корупції», частини першої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет на своєму засіданні 10 квітня 2024 року (протокол №155) дійшов висновку та прийняв рішення, що проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального, Кримінального процесуального, Кримінально-виконавчого кодексів України та інших законів України щодо запровадження інституту умовно-дострокового звільнення осіб від відбування покарання для безпосередньої їх участі у обороні країни, захисті її незалежності та територіальній цілісності» (реєстр. №11079-1) в частині зазначеної норми не відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Голова Комітету

Анастасія РАДІНА